

Ekåsen

Ekåsen. Foto: Henrik Josefsson

Ekåsen ligger i Närkeslättnens drumlinlandskap med utsikt mot Kilsbergens blånande horisont i nordväst. I reservatet växer många jätteekar. I området finns tre gravfält från järnåldern som visar att människan funnits här mycket länge.

Gammalt eklandskap

I Ekåsens naturreservat växer mäktiga gamla ekar som är mellan 250–500 år gamla. Många olika arter behöver ekarna för att kunna leva, söka föda och hitta boplatser. I ekarna bor skogsduva, spillkråka och kattuggla. Stenknäck och nötkråka trivs i lövträdens kronor. I området finns många sällsynta lavar och vedsvampar, många med eken som livsnödvändig hemvist. Några av dem är ekspik, oxtungsvamp och korallticka. Länets näst största ek står på Domarbacken. Den är sju meter i omkrets och började växa för cirka 500 år sedan. På de sydligaste betesmarkerna finns hävdgynnade växtarter som bockrot, brudbröd, gullviva, harstarr, rödkämpar samt liten och stor blåklocka. Orkidéerna grönvit nattviol och nästrot finns också i reservatet.

Läderbaggen gillar murkna ekar

Den sällsynta läderbaggen finns i flera av Ekåsens ekar. Läderbaggen är en skalbagge som lever i gamla ekar som är murkna och ihåliga inuti. Där kan man hitta ytterligare 20–30 arter av mycket sällsynta smådjur, som alla är beroende av att gamla ekar får leva kvar i tillräckligt antal. Läderbaggen lever huvuddelen av sitt liv som larv i den så kallade mulmen, det lösa innanmätet i murkna ekar. Den vuxna skalbaggen är 3 cm lång och brunfärgad. Under högsommaren kryper den sävligt omkring på de ihåliga ekarna och är mest aktiv i skymningen.

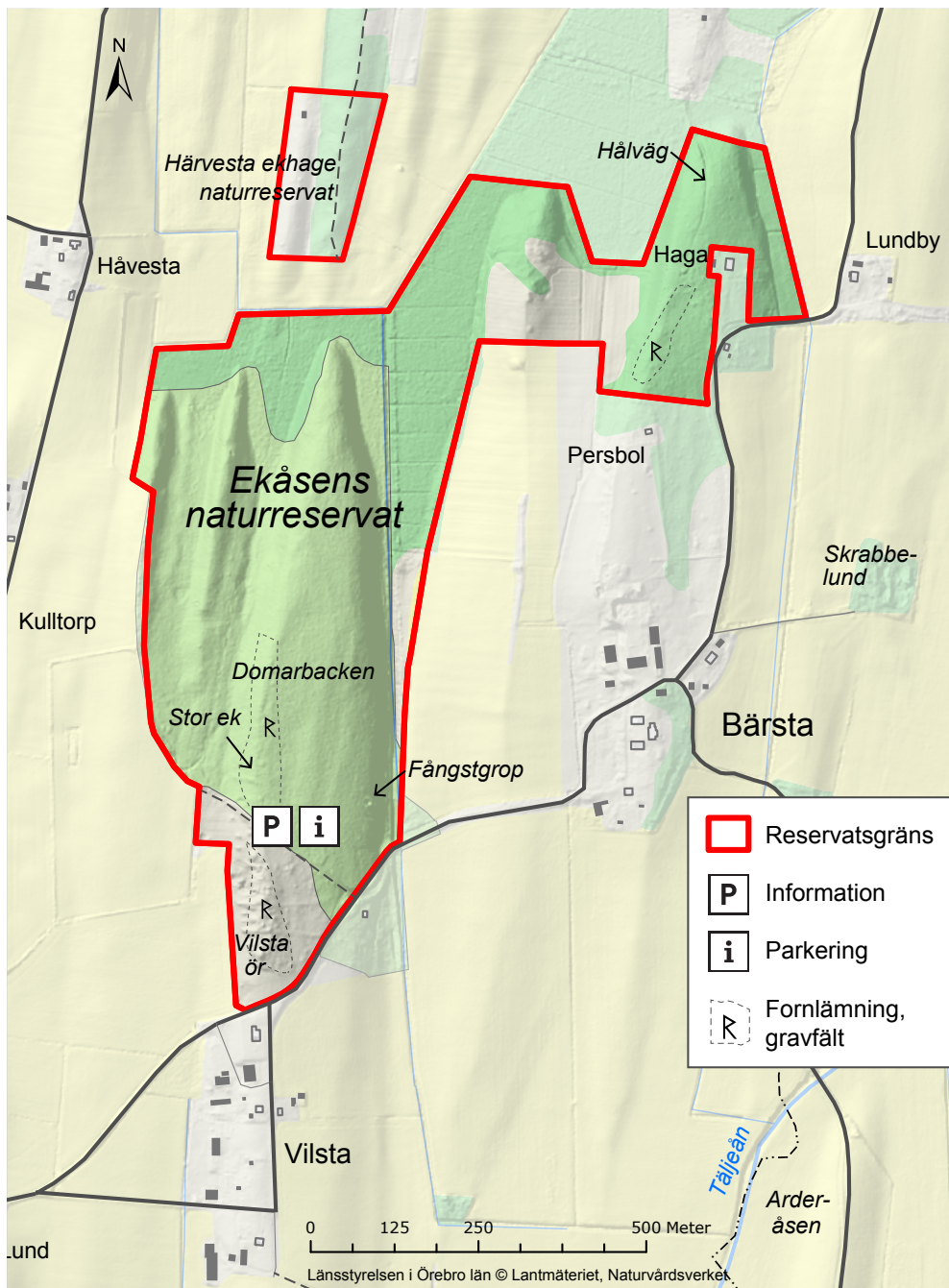
Drumliner och gravfält

Ekåsen ingår i ett av landets finaste drumlinområden. En drumlin är en flackt välvd kulle som formades under istiden. De torra, fasta drumlinkrönen användes tidigt som färdvägar och boplatser. Här finns spår som visar att människor funnits i området sedan yngre stenålder. I reservatets södra del ligger två gravfält, Domarbacken och Vilsta ör, med sammanlagt ca 140 gravar från järnåldern (500 f Kr–1050 e Kr). Strax öster om dessa gravfält finns en fångstgrop där vargar sägs ha fångats förr i tiden. I reservatets nordöstra del finns ytterligare ett gravfält med ca 20 gravar från järnåldern. Norr om detta gravfält finns två hålvägar. En hålväg är en äldre väg som genom lång användning har nötts ner och ser ut som en skålad ränna i marken.

Läderbagge.
Illustration: Per Wedholm

§ Tänk på att det inte är tillåtet att:

- göra åverkan på markytan
- störa djurlivet
- plocka blommor, vedlevande lavar eller svampar, eller på annat sätt genom plockning eller uppgrävning skada växtligheten
- göra upp eld
- tälta
- på ett störande sätt använda radio, bandspelare eller cd-spelare
- köra motorfordon eller cykla annat än på tillfartsväg till p-plats eller på p-plats
- sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller liknande
- anordna snitslade spår

Vägbeskrivning

Från Hackvads kyrka, åk norrut 200 meter. Ta höger i vägkors, fortsätt 900 meter. Där finns en skylt till reservatet, som ligger på vänster sida.

Fakta

Bildat år: 2001

Areal: 48 hektar

Markägare: Enskild

Förvaltare: Länsstyrelsen

Reservatsbildare: Länsstyrelsen

Området ingår i EU:s nätverk för skyddade områden, Natura 2000.